

Cerkvene zadeve.

Blagoslovljenje prostora za novo Marijino cerkev frančiškansko v Mariboru 26. julija 1892.

Na god sv. Ane se je vršilo posvečenje prostora, na katerem se bode pozidala nova cerkev frančiškanska, Bogu in Mariji Devici v čast, in pa v zveličanje brez števila po božji podobi ustvarjenih, neumrjelih duš.

Ob 8. uri smo svitlega in premilostljivega knezoškofa slovesno pri cerkvenih vratih sprejeli in spremljali smo jih med dolgimi vrstami belo oblečenih devic, ki so v svojih rokah goreče sveče držale, pred veliki oltar, kjer so svoj prestol zasedli. Na to so vč. oče gvardijan v slovenskem jeziku pobožnim poslušalcem razlagali, kako da jim dnes veselja srce kipi, ko se bo slovesno pričelo stavljenje nove cerkve namesto sedanjega bornega hrama božjega, ki je za toliko množico faranov vse premajhen. Rekli so, da so pričeli delo v zaupanju na božjo pomoč in na darežljivost častilcev Marijinih. Hvalili so previdnost božjo, po kateri sedijo ravno sedaj na prestolu knezoškofov lavantinskih konjiški rojak, ki so bili krščeni v ravno tisti cerkvi sv. Jurija v Konjicah, kjer se je tudi čudotvorna podoba Matere Milosti nahajala, dokler je niso leta 1747 v Maribor prenesli. Prosili so, naj podpiramo stavljenje s svojimi molitvami, pa tudi z denarno pomočjo, ki nam postane lahko ključek nebeski. Sv. Terezija je o času, ko se je lutrovska kriva vera najhuje razširjala, in ko so krivoverci Marijine cerkve poderali in zapirali: takrat je sveta Terezija zbiralala zveste častilce Marijine in je v podporo in v obrambo sv. katoliške vere zidala cerkve in samostane. Neki sosednji graščak, v katerega srce pa ni bival božji mir, ker je v njem kraljeval nečisti duh poželjivosti in mesenosti, je odstopil sveti Tereziji za stavljenje potrební prostor, in njo je tudi denarno podpiral do svoje smrti, ta je pa nastopila še preje, ko je bila cerkev dokončana. Čez nekaj časa se je prikazal sv. Tereziji in ji je razodel, da mu je neskončno usmiljeni Bog zavoljo tiste miloščine v smrtni uri podelil toliko žalost črez grehe, da je usmiljenje našel na pravici božji. Tako se bere v spisih sv. Tereziji, o katerih je sv. cerkev razsodila, da ni v njih nič takega, kar bi bilo naukom sv. cerkve nasprotno.

Po ganljivi besedi gvardijanovi so premil. knezoškof, obdani od velike množice duhovnikov svojih, darovali Trojedinemu Bogu presveto daritev, naj se milostljivo ozira na delo, katero hočemo dnes pričeti. Njemu v čast, Materi Milosti v slavo in pa v zveličanje po Kristusovi krvi odkupljenih duš. Med sveto mašo so častite šolske sestre tako lepe prepevale, da nobena ptica ne tako.

Prepevale so glorio,
Ki jo v nebesih uživajo,
Prepevale na jasn glas
So njega veličast in kras,
Ki je zemlje in neba vladár,
Od katerega je vsaka stvar;
Prepevale, kak božji svet
Nebesčanom je ves odkrit,
Kak angelci lepó pojó,
Lepo pojó, sladkó pojó,
Sveti Trojici strežajo,
Marijo Devico venčajo,
Ki vsa osvitljena je,
Kraj sina posajena je.

Po sv. maši smo se v sprevedu podali na torišče nove cerkve, kjer so milostljivi višji pastir spregovorili z njim lastno gorečnostjo o besedah sv. pisma: »Če Gospod hiše ne zida, trudi se delavci zastonj. Če Gospod ne varuje doma, tedaj čuvaji zastonj stražijo«. Ps. 126, 1. 2. Škoda, velika škoda, da mi zdaj v »Gospodarji« prostora zmanjkuje; znabiti bo mogoče pozneje

ves govor objaviti, da vnema vse lavantince za zidanje nove cerkve s tistim dobrim uspehom, katerega je rodil pri takratnih, do solz ganjenih poslušalcih. Tisti dan se je namreč od raznih straní darovalo za cerkev 200 fl. Za vsem je pristopilo do sedaj društvu za zidanje cerkve 4451 udov, ki so že zložili 48.000 fl. v gotovem denarju. V predmestni fari sv. Magdalene v Mariboru je nabral vsled priporočila preč. dekana in kanonika Rožanca samostanski brat Rok 115 fl., pri treh hišah pa nekaj prav neprijaznih besedij. Se ve, da ga je zbolelo, a zdaj je že zopet vesel, ko misli na besede Jezusove, da bodo obilno plačani, ki zavoljo njega sramoto prenašajo. Delavcev je bilo včeraj 123, in se je njim že izplačalo 8000 fl. Pri nabiranja stavbinskega lesa so brata Roka vsi v. č. gospodje župniki podravske far veselo podpirali. Nabiranje se je najlepše obneslo v Lembahu, pri Devici Mariji v Pušcavi, v Ribnici in pa v Vuhredu. Kdor za cerkev daruje, Bogu posojuje.

Dr. Jožef Pajek.

Gospodarske stvari.

Plemenjenje žrebic.

Vsakemu umnemu konjerejcu je znano, da se kobile raje obrejšjo, če se vsako leto spustijo k žrebcu. Vendar pa je treba po nekaj letih eno leto prenehati, da kobila preveč ne oslabi. Koliko pa mora biti žrebica stara, da jo smeš rabiti za plemo? V tem je treba razločiti med hladnokrvno in zlahtno ploho. Hladnokrvne plohe so konji s širokim hrbtom, debelimi nogami in primeroma debelo glavo. Taki so konji ardenskega, burgundskega, kartoskega, noriškega, valonskega plemena. Nahajajo se večinoma na srednjem in zgornjem Stirskeu. Žrebico takega plemena, ako je zdrava, močna, dobro razvita ter veliko ne dela, smeš spustiti k žrebcu že v tretjem letu. Če pa je slaba in veliko trpi, tedaj pa še le v četrtem letu. Zlahtne plohe so konji z ozkim hrbtom, na visokih, primeroma šibkih nogah in z nežno glavo. To so konji angleškega polno- in polkrvnega, arabskega polno in polkrvnega, anglo-normanskega, hano-veranskega plemena.

Žrebice take plohe smejo se v štirtem letu rabiti za plemo. Ako pa so slabo rejene in mnogo trpijo, tedaj pa še le v petem letu.

Kdor slabo razvite žrebice rabi zgodaj za plemo, škoduje s tem kobili ter dobi slabo gingavo žrebe. Slabo rejena kobila ali taka, ki veliko trpi, potrebuje vso hrano za sebe, da ohrani svoje telesne moči in toraj ne more zadostno hrane dajati žrebetu v svojem telesu. Posledica temu je, da oboje, kobila in žrebe hirata.

Če pa je žrebica močna, dobro razvita, tedaj vrže gospodarju hasek, ako jo zgodaj pusti k žrebcu, zakaj dokler še je premlada, ni za težavno delo ter zastonj v hlevu stoji, ako nema žrebeta.

Opomniti pa moramo gospodarje, da naj nikar ne spuščajo malih, slabih kobil k težkim žrebcem. Pri takih kobilah se žrebe primeroma preveč razvije in toraj težko kotijo. Velikokrat pa tudi kobila in žrebe pri kotenju pogineta.

Divjega konja vkrotiti.

Divjega konja vkrotiš, ako mu hitro z rokama oči zatisneš ter mu nekaterekratí močno v nosnice dihneš. Tako so že zdravnej Indijanci krotili bivole, divje konje itd. Poskusi in gotovo ne bodeš tako neusmiljeno pretepel uboge živine, ako se splaši, ali kako drugače zdvija.